

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

§. 5. Quænam causæ ab incurrendis censuris excusent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

cenfuram sine scripto; non enim in citato capite fit mentio Episcoporum: quando autem in censuris suspensionis, vel interdicti non fit expressa mentio Episcoporum, certum est Episcopos iis non ligari, ut habetur ex cap. *Periculosum* de sententia excomm. Bannuntur etiam ab hac poena quicumque superiores ferentes cenfuram sine scripto, quando id solummodo faciunt ob urgentem aliquam & iustam causam, ut observat idem Bonac. qui etiam rectè monet, quòd, quamvis nulla huiusmodi causa urgente illicitum sit censuram aliquam ferre sine scripto, hæc tamen censura valida,

de reb. eccl.
c. 1. §. v.

Quanam causa ab incurrendis censuris excusent.

QUATVOR præcipuè à Theologis numerantur. Prima est ignorantia invincibilis, seu inculpabilis tum juris, tum facti. At; in primis communis est Doctorum sententia ignorantiam inculpabilem juris excusare ab incurrenda quavis censura; cum quis scilicet inculpabiliter ignorat, prohibitionem aliquam, aut esse legem latam à jure, vel ab homine. Ratio est quia ad incurrendam censuram requiritur contumacia; sed ubi adest ignorantia ejusmodi inculpabilis, nulla committitur contumacia; ergo nec ulla censura incurritur. Ita Sylv. Nav. Henriq. Filiucius, Suares, & plures alii apud Bonacinam quæst. 2. pu. 1. & habetur ex cap. 2. de constit. in 6. unde colligitur illum, qui scit quidem delictum aliquod esse divina lege vetitum, sed nescit illud esse quoque ab Ecclesia speciali lege prohibitum; si delictum illud committat, quamvis alioquin graviter peccet, nullam tamen censuram incurtere, ut Doctores suprà citati docent.

Quòd autem etiam ignorantia facti seu qualitatis facti excuset à censuris incurrendis, asserunt iidem Doctores & plures alii apud eundem Bonacinam: & constat tum ex c.

Si vero de sententia excommunicatum etiam ex eo quod eiusmodi facti vel qualitatis facti ignorantia interveniente, nulla quoque ad sit adversus Ecclesiam contumacia; unde patet eum, qui occidit sacerdotem putans se occidere, hominem laicum, quamvis graviter peccet, non tamen incurrere excomm.

Addit idem Bonac. ex Suar. Nav. & aliis quos citat, etiam ignorantiam poenae, id est censuræ, excusare ab ipsa censura incurrenda: v.g. illum, qui sciret quidem Sacerdotis percussorem esse divina & Ecclesiastica lege prohibitam, sed ignoraret sub excommunicationis poena prohibitam esse; si Sacerdotem percutiat, quamvis peccet, nullam tamen incurrere excommunicationem.

Secunda causa excusans ab incurrendis censuris est appellatio iusta & debite facta: quæ tamen causa locum habet solummodo in censuris illis, quæ sub conditione feruntur; ut quando iudex vel Prælatus inferior præcipit alicui sub interminatione censuræ, ut aliquid faciat vel omittat: in eiusmodi enim causa, si appellatio ad Superiorem fiat ante conditionis illius positionem, excusabit ab incurrenda censura; non vero si postquam conditio illa posita fuerit. Ita Sylv. Henric. Nav. & plures alii apud Bonac. supra: e.g. præcipitur alicui sub poena excommunicationis ipso facto incurrere, ut compareat coram iudice Ecclesiastico intra tres dies, si ab ea sententia ex causa aliqua rationabili appelleret ante tres illos dies expletos, appellatio impedit quo minus incurrat excommunicationem; non impedit autem, si post tres illos dies appellationem differat.

Tertia causa est impotentia id faciendi, quod sub censura alicuius interminatione faciendum præcipitur; sive impotentia illa sit Physica, sive Moralis tantum; quando scilicet aliquis vel nullo modo, vel non sine gravi aliquo incommodo id facere non potest: quod similiter dici debet, quando quis ob metum aliquem gravem & cadentem in constantem virum eiusmodi præcepto non obtemperat, quia (ut Nav. Suar. Filiuc. & alii apud Bonac. docent qu. 2. pu. 3.) Ecclesiæ præcepta benigne sunt accipienda; nec credibilis

est

est illam cum tanto rigore obligare velle. proindeq; cum huiusmodi impotentia vel metus à contumacia excusat etiam à quavis censura incurrenda.

Quarta deniq; causa est voluntas & intentio illius, in cuius favorem lata est censura aliqua: v.g. si quis creditor ab Ecclesiastico iudice obtineat sententiam excommunicationis adversus debitores suos, nisi intra sex menses restituant; prioroget verò postea in scio illo iudice, terminum illum usq; ad annum; debitores illi non nisi post annum elapsum incurrent excommunicationem, ut supra citati Doctores asserunt apud eundem Bonac. sup.

§. VI.

Quis absolvere possit à censura, & qua requirantur dispositiones in eo qui absolvitur.

ACENSURIS, quæ nemini reservantur, absolvere potest quilibet potestatem habens absolvendi à peccatis mortalibus, ut docent Nav. Sot. Suar. & alii apud Bonac. qu. 3. pu. 1. à censuris verò reservatis absolvere potest, qui ea tulit, vel ejus Superior, aut Delegatus, ut ex communi Doctorum consensu docet idem Bonacina; & habetur ex cap. *Per tua*, & ex cap. *Sacro*, de sentent. excomm. I. mò Episcopi à quibusvis delictis annexam censuram Papæ reservatam habentibus absolvere possunt, dummodo delicta sint occulta; id est non sint publica, vel notoria, aut famosa, nec deducta ad forum contentiosum, ut ex communi Doctorum sententia docet idem Bonac. Sup. In articulo verò mortis potest quilibet Sacerdos, etiam suspensus & degradatus, absolvere à quibuslibet censuris, ut in tract. de Sacram. ca. 5. dictum est: cum onere tamen, ut qui sic absolutus est, si periculum evadat, superiorem adeat executurus id quod sibi ab eo præscribetur, ut habetur ex cap. *Eos*, de sent. excomm. in 6.

Ad absolutionem autem à censuris ex parte absolventis nulla certa verborum forma necessaria est, sed sufficiunt quæ-